

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

**Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної
on-line конференції
(Суми, 22-23 листопада 2018 року)**

Суми
Сумський державний університет
2018

УДК 336.71(477)
П78

Редакційна колегія:

- І. О. Школьник*, д-р екон. наук, проф.
(головний редактор);
І. І. Рекуненко, д-р екон. наук, проф.;
С. В. Леонов, д-р екон. наук, проф.;
Т. Г. Савченко, д-р екон. наук, проф.;
І. І. Д'яконова, д-р екон. наук, проф.;
І. В. Белова, д-р екон. наук, доц., проф.;
О. О. Синявська, канд. екон. наук, ст. викл.;
В. В. Койбічук, канд. екон. наук, ст. викл.

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 7 від 13 грудня 2018 року)*

П78 **Проблеми** та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції (Суми, 22–23 листопада 2018 року) / Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 331 с.

Збірник містить тези доповідей учасників III Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» (м. Суми, 2018 р.).

Розраховане на фахівців фінансової та банківської систем, керівників і спеціалістів підприємств усіх форм власності, науковців і студентів закладів вищої освіти.

УДК 336.71(477)

© Сумський державний університет, 2018

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ.....	9
Бойко О. І. Особливості запровадження пенсійної реформи.....	9
Дехтяр Н. А. Основні напрями підвищення дієвості бюджетної політики.....	14
Іванчук К. В., Бухтіарова А. Г. Недоліки кошторисного фінансування бюджетних установ.....	17
Пономаренко О. С. Фінансова спроможність як фактор сталого розвитку територіальних громад.....	19
Рекуненко І. І. Рівень монетизації як показник розвитку економіки України.....	24
Соловей І. В., Мордань Є. Ю. Проблеми та перспективи розвитку інвестиційного менеджменту в Україні.....	28
Журавка О. С., Соловей І. В., Іванчук К. В. Страхування життя в Україні: реалії та перспективи.....	31
Трипольська Т. Г. Публічні фінанси в забезпеченні системи освіти.....	34
Хорішок В. В., Бухтіарова А. Г. Проблеми дефіцитності державного бюджету України.....	38
Боронос В. Г., Циганок А. А. Теоретичні аспекти бюджетної політики у забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону.....	41
Чічік В. О., Бухтіарова А. Г. Корупція як економічне, соціальне та політичне явище.....	46
Шкільник І. О. Від державних до публічних фінансів.....	50
Журавка О. С., Пасько К. Є. Необхідність впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні.....	53
СЕКЦІЯ 2. КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ.....	58

Ярошина А. П., Бурденко І. М. Аутсорсинг: сутність та види.....	289
Бояджян М. М., Яровенко Г. М. Оцінка впливу макроекономічних факторів на формування схильності до шахрайства в банківській сфері.....	294
Олійник В. М., Вовк В. В. Впровадження електронної комерції в роздрібний бізнес.....	298
Яровенко Г. М., Клімов С. В. Система виявлення шахрайських операцій з банківськими картками.....	303
СЕКЦІЯ 6. СУЧАСНІ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІЙ СИСТЕМІ.....	308
Пластун О. Л. Чи є у страху на фінансових ринках пам'ять?.....	308
Кузьменко О. В., Попова З. В. Визначення та аналіз факторів для економетричного моделювання корупційних правопорушень та шахрайства у банківському секторі України.....	311
Гриценко К. Г., Посканна А. М. Оцінювання ефективності діяльності відділень банку з використанням теорії нечітких множин.....	317
Гриценко К. Г., Сахно В. І. Метод оцінювання рівня життєздатності банку.....	322
Синявська О. О., Халімончук І. В. Прогнозування динаміки курсів криптовалют на основі причинно-наслідкових зв'язків із ключовими індикаторами.....	327

СЕКЦІЯ 6
СУЧАСНІ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВО-
КРЕДИТНІЙ СИСТЕМІ

УДК 336.761:338.124.4

Пластун Олексій Леонідович,
д.е.н., професор,
Сумський державний університет, м. Суми

ЧИ Є У СТРАХА НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ
ПАМ'ЯТЬ?³

Відповідно до старого прислів'я на Уолл-стріт, ринком керують лише дві емоції: страх і жадібність. Х. Шефрін (Shefrin, 2000 р.) у своїй відомій книзі «За межами жадібності і страху» стверджує, що вони є найважливішими серед ряду евристично керованих упереджень, що впливають на інвесторів та призводять до ринкової неефективності [2]. Д. Цвейг (Zweig, 2007 р.) зазначає, що агенти зазвичай знаходяться під впливом емоцій, навіть не усвідомлюючи цього, і надає цікавий приклад: опитування 1000 інвесторів показало, що існує 51 % імовірності, що в будь-якому конкретному році фондовий ринок США знизиться на одну третю, у той час, як на основі історичних даних вірогідність того, що фондовий ринок США втратить одну третю своєї вартості в будь-якому конкретному році становить лише близько 2%. Таке неправильне сприйняття

³ Матеріал підготовлено в рамках НДР «Моделювання та прогнозування поведінки фінансових ринків як інформаційний базис забезпечення фінансової стійкості та безпеки держави» № державної реєстрації 0117U003936

реальності є прямим наслідком страху і доводить, що інвестори не завжди діють раціонально [5].

Х. Шефрін (Shefrin, 2000 р.) вказує на поведінкові аномалії в окремих інвесторів, інституційних фінансових менеджерів, і корпоративних менеджерів, незалежно від їх підготовки чи досвіду; більше того, такі аномалії можна спостерігати в усіх секторах ринку, включаючи акції, фіксований дохід, курси іноземної валюти, товари і опціони [2]. Р. Дж. Шиллер (Shiller, 2003 р.) стверджує, що деякі зміни ціни відбуваються не з фундаментальних причин, а навпаки – внаслідок психології мас [3]. Інші поведінкові дослідження фінансів надали більше доказів, які суперечать Гіпотезі Ефективного ринку (ГЕР), відповідно до якої інвестори є раціональними, і ціни на активи цілком відображають всю доступну інформацію, а отже повинні дотримуватись випадкового блукання (див. Малкієл (Malkiel) і Фама (Fama), 1970 р.) [1].

Отже, аналіз настроїв та зокрема побоювань інвестора має вирішальне значення. Дивно, що на сьогоднішній день серед останніх досліджень немає такого, яке б стосувалось властивостей довгострокової пам'яті ринкового страху. Дане дослідження має на меті заповнити цю прогалину в літературі шляхом дослідження ступеня персистентності загальнопоширеного Індексу волатильності, також відомого як CBOE Volatility Index. Його можна тлумачити як індекс «страху», оскільки, на думку Вейлі (Whaley, 2000 р.), це показник страху інвестора, що досягає більш високих рівнів у періоди ринкової кризи [4].

Використовуючи два різні підходи до аналізу довгострокової пам'яті (R/S-аналіз методом експоненти Херста та часткова інтеграція), нами було проаналізовано персистентність Індексу волатильності упродовж періоду 2004-2016 рр., а також деяких субперіодів (докризисний,

кризовий та посткризовий), щоб визначити, чи змінюється він у часі залежно від ринкових умов.

Аналіз щоденних та щомісячних рядів для індексу VIX (найбільш часто використовувана кількісна міра ринкового страху) показав, що ринковий страх не дотримується випадкового блукання. Як правило, він демонструє антиперсистентність, але в кризові періоди його персистентність зростає, що також свідчить про ефект натовпу. Факт, що довгострокові властивості ринкового страху є нестабільними та змінюються з часом є важливим відкриттям, яке може призвести до кращого розуміння поведінки фінансових ринків.

Результати нашого аналізу представляють інтерес як для вчених, так і для практиків. Вони можуть бути інформативними щодо природи фінансових бульбашок та антибульбашок і надавати докази того, чи існує ринкова неефективність, що може бути використано для отримання надприбутків шляхом розробки відповідних торгових стратегій. Краще розуміння фінансових ринків може бути досягнуте шляхом застосування кількісних методів до поведінкових фінансів задля аналізу настроїв інвесторів, як це було зроблено в нашому дослідженні.

Список використаних джерел

1. Прогнозування фінансових ринків: сучасні концепції та нові підходи: монографія / О.Л. Пластун. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – 401 с.
2. Shefrin Hersh, 2000, Beyond Greed and Fear: Understanding Behavioral Finance and the Psychology of Investing. Harvard Business School Press, 2000.
3. Shiller, R.J., 2003, From Efficient Market Theory to Behavioral Finance (2003). Journal of Economic Perspectives, 17, 1, 83-104.

4. Whaley, R., 2000, The Investor Fear Gauge, *Journal of Portfolio Management* 26, 12-17.

5. Zweig J., 2007, *Your Money and Your Brain: How the New Science of Neuroeconomics Can Help Make You Rich*, chapter 7, by Jason Zweig, New York: Simon & Schuster, Inc., 2007.

УДК 330.45

Кузьменко Ольга Віталіївна,

д.е.н., професор,

Сумський державний університет, м. Суми

Попова Зоя Володимирівна,

студент,

Сумський державний університет, м. Суми

**ВИЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗ ФАКТОРІВ
ДЛЯ ЕКОНОМЕТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ
КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ТА
ШАХРАЙСТВА У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ
УКРАЇНИ**

Корупція в Україні – проблема, яка досить гостро проявляється у всіх сферах суспільної діяльності, найбільш вразливою з яких є фінансово-кредитна, адже вона має прямий вплив на загальний стан економіки України.

З часів початку становлення вітчизняного банківського сектору, корупція та шахрайство вважаються одними з головних дестабілізаторів та причин гальмування його розвитку. В свою чергу це призводить до зниження загальних показників економіки країни, упадку активізації у площині міжнародних відносин та участі в глобалізаційних фінансово-економічних процесах.